

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124206317
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124206317.2

Uznesenie

Mestský A. B. vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. B., nar. XX.X.XXXX, toho času D. C. E. F. G. H., B. XX, XXX XX H., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa matky: C. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, B. I. J. toho času sv. K. XX, B. I. J. a otca: K. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XX/XX, A. I. M., toho času sv. K. XX, B. I. J., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým:

I. Maloleté dieťa: C. B., nar. XX.X.XXXX dočasne zveruje do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Medzev, B. XX, XXX XX H., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/49/2024 o nariadenie výchovného opatrenia.

II. Ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.3.2024 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 CMP, ktorým by súd dočasne odovzdal do starostlivosti maloleté dieťa: C. B., nar. XX.X.XXXX (ďalej len „maloleté dieťa“) do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Medzev, B. XXX/XX, XXX XX H. (ďalej aj len „Centrum“).

2. Návrh úrad odôvodnil tým, že maloletá bola na základe neodkladného opatrenia vydaného Mestským súdom Košice, sp. zn. 12P/89/2023, dňa 16.8.2023, dočasne zverená do starostlivosti D. C. E. F. G. H. (N. K. „D. H.“). Rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. 12P/89/2023 zo dňa 19.12.2023 súd dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil maloletej na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v CDR Medzev na dobu troch mesiacov. Maloletá bola do CDR prijatá dňa 27.9.2023, postupne sa adaptovala v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej len „PNR“). Na zmenu reagovala bez väčších ťažkostí, postupne sa jej vytváral pravidelný režim. Maloletá si na PNR si zvykla. U maloletej prevažuje kladná nálada, rada sa hrá s PNR aj s ostatnými členmi rodiny, cudzích ľudí sa „bojí“, potrebuje viac času, aby sa pri nich adaptovala. Je rada, ak je stredobodom pozornosti, rada sa mojká, túli. Prekonala bežné detské ochorenia, užíva Vigantol. Absolvovala preventívnu prehliadku a povinné očkovanie, dňa 13.2.2024 absolvovala kardiologické vyšetrenie z dôvodu šelestu. Pomaly začína hovoriť prvé slová a učí sa nové slová, je veľmi vnímavá. Maloletá má pravidelný kontakt s rodičmi, stretnutia prebiehajú v priestoroch CDR. CDR uvádza, že maloletá stretnutia zvláda primerane, to znamená, že niekedy je viac rozrušená, inokedy je kľudná. Úrad vykonal sociálne šetrenie v rodine maloletej. Otec maloletej pracuje v DPMK, pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra, užíva liek, abstínuje. Matka maloletej si aktívne hľadá prácu, taktiež pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra, užíva liek, abstínuje. Obaja bývajú v RD u starej matky z matkinej strany. Dňa 20.3.2024 tunajší úrad vyhodnotil uložené výchovné opatrenie ako neúčinné a za spolupráce CDR a rodičov bol navrhnutý ďalší postup vo veci maloletej, a to podať návrh vo veci uloženia opakovaného

výchovného opatrenia na dobu troch mesiacov, počas ktorých budú naďalej prebiehať stretnutia rodičov s maloletou a pobyty, v rámci ktorých bude maloletá v domácnosti rodičov, ktorí jej budú zabezpečovať celodennú starostlivosť a to z dôvodu zlepšenia ich rodičovských zručností a aby si postupne zvykali na návrat dieťaťa do rodiny.

3. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu a súd ho o to požiada.

4. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej navrhuje dieťa dočasne zveriť do starostlivosti, pričom prihliada na zachovanie rodinných vzťahov a príbuzenských vzťahov dieťaťa.

5. Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa ust. § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 367 ods. 1 až 8 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu. Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

16. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

17. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

18. Súd na základe uvedených skutočností, po oboznámení sa s návrhom ako aj so spismi tunajšieho súdu sp. zn. 12P/49/2024 a sp.zn. 12P/89/2023 dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a pomery maloletej je potrebné opätovne upraviť. Zo správy úradu zo dňa 20.3.2024 predloženej k sp.zn. 12P/89/2023 ako aj zo samotného návrhu úradu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že maloletá sa na náhradnú rodinu adaptovala bez väčších ťažkostí, v súčasnosti má vytvorený pravidelný režim, prevažuje u nej kladná nálada, rada sa hrá s členmi rodiny. Pomaly začína hovoriť prvé slová a učí sa nové slová, je veľmi vnímavá. Maloletá má pravidelný kontakt s rodičmi, stretnutia prebiehajú v priestoroch CDR, tieto maloletá zvláda primerane. Otec maloletej pracuje, pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra, užíva liek, abstínuje. Matka maloletej si aktívne hľadá prácu, taktiež pravidelne absolvuje kontroly u psychiatra, užíva liek, abstínuje. Obaja bývajú v rodinnom dome u starej matky maloletého dieťaťa z matkinej strany, spoločne sa podľa svojich možností podieľajú na úhrade nákladov. Nakoľko maloleté dieťa bolo súdom umiestnené do centra z dôvodu, že sa v minulosti ocitlo v rizikovej a nepriaznivej životnej situácii, kedy obaja rodičia zanedbávali svoje rodičovské povinnosti v dôsledku nadmernej konzumácie alkoholu, súd má za to, že v danej situácii je nevyhnutné pokračovať v stretnutiach rodičov s maloletou za asistencie odborníkov, postupne absolvovať pobyty, v rámci ktorých bude maloletá v domácnosti rodičov, ktorí jej budú zabezpečovať celodennú starostlivosť. Je nevyhnutné naďalej pracovať na zlepšení rodičovských zručností rodičov vo vzťahu k maloletej a postupnú adaptáciu na návrat maloletej do rodiny.

19. Súd má za osvedčenú naliehavosť situácie, a preto v záujme vytvorenia stabilného a bezpečného prostredia pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletej návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do starostlivosti D. C. E. F. G. H., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/49/2024. Dočasným zverením maloletej do starostlivosti centra jej bude poskytnutá potrebná starostlivosť a ochrana, ktorú maloletá obzvlášť na svoj útlý vek potrebuje.

20. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podal zároveň aj návrh vo veci samej, v zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP, súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na uloženie výchovného opatrenia.

21. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov uložil súd s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP, podľa ktorého súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením, nakoľko súd nezistil dôvody nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

23. Súd zdôrazňuje, že ide o neodkladnú úpravu, reflektujúcu na aktuálnu situáciu, kedy rodičia maloletej nie sú preukázateľne schopní postarať sa o maloletú tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu jej života a zdravia, avšak v prípade, že si v dohľadnej dobe usporiadajú pomery, v prípade ich pretrvávajúceho záujmu a preukázaniu schopnosti zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloletú, súd v ďalšom konaní vo veci samej môže rozhodnúť, že nie sú splnené podmienky na trvanie náhradnej starostlivosti. Rodinné väzby je nielen možné, ale naopak žiaduce budovať aj počas trvania tejto neodkladnej úpravy v podmienkach centra pre deti a rodiny, do starostlivosti ktorého je maloletá v jej najlepšom záujme predbežne zverená týmto rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 365 ods. 1 a 2 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.